

Fokus grup çalışmalarında en sık düşülen hatalar

Fokus grup yönteminin en etkin araştırma araçlarından biri olduğuna inananlar olduğu gibi, kesinlikle sözkonusu yöntemle başurmaktan kaçınanlar da vardır. Üstelik bu kişilerin çoğu metodolojiyi verimli bulmamaktan ziyade, daha önce yaşadıkları olumsuz deneyimlerin sonucu olarak bu tutum içine girmişlerdir. Bu olumsuz deneyimler ise çoğunlukla fokus grup projelerinde gerek müşteri gerekse araştırma şirketi tarafından içine düşülen belirli hataların sonucu yaşanmaktadır. Bu hataları genel olarak metodolojik hatalar, işleyişsel hatalar ve analitik hatalar olarak üç başlık altında toplamak mümkündür.

Metodolojik hatalar

- Kantitatif araştırma uygulanması gereken bir konuda fokus grup yöntemine başvurulması
- Fokus grupların karar alma sürecinde temel dayanak olarak kullanılması
- Yeni ürün geliştirme kararında fokus gruplara tek dayanak olarak başvurulması
- Fokus grupların ürün ve hizmetlerin satışının tahmininde referans alınması
- Bir reklam kampanyasına ilişkin farkındalığın belirlenmesinde tek başına fokus grupların baz alınması
- Fokus grupların ürün satışı amaçlı olarak kullanılması

İşleyişsel hatalar

- Araştırma hedeflerinin açık seçik belirlenmemesi ve araştırma şirketi ile paylaşılmaması
- Araştırma hedefleri ile uyuşmayan katılımcılarla grup çalışması yapılması
- Araştırma konusunu oluşturan üründen haberdar olmayan katılımcılar ile fokus grup çalışmasının yürütülmesi
- Araştırma konusunu oluşturan ürüne ilişkin salt pozitif duygular besleyen katılımcılar ile fokus grup çalışmasının gerçekleştirilmesi
- Yeterince homojen olmayan bir grup yapısı ile fokus grup çalışmasının sürdürülmesi
- Konuya yeterince hakim olmayan bir moderatör ile fokus grup çalışmasının gerçekleştirilmesi
- Doğru katılımcıların devşirilmemesi
- Fokus grup çalışmasının uygun olmayan ya da standartlara uymayan bir ortamda gerçekleştirilmesi
- Moderatörün araştırma projesinin içine yeterince sokulmaması
- Fokus grup çalışması esnasında katılımcıların tepkisinin alınacağı materyellerin zayıf olması
- Moderatörün grup dinamiğini kontrol etmekte zorluk çekmesi
- Fokus grup çalışması esnasında moderatör ile müşteri arasında uygun bir iletişim mekanizmasının geliştirilmemesi

Analitik hatalar

- Kalitatif bulguların kantifiye edilmesi
- Sınırlı sayıda katılımcının ifadelerine aşırı vurgu yapılması
- Nihai rapor yerine gruplara ilişkin moderatör özeti ile yetinilmesi
- Fokus grup çalışması ile elde edilen bulguların salt önceden alınmış kararların teyidi amacıyla değerlendirilmesi